

Täysistunto

Tiistai 4.5.2021 klo 13.59—19.04

10. Hallituksen esitys eduskunnalle merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 71/2021 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan, jolle ympäristövaliokunnan on annettava lausunto.

Tähänkin lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu alkaa. — Ministeri Harakka on vielä poissa, elikkä seuraavaksi Bergqvist.

Keskustelu

17.05 **Sandra Bergqvist r:** Värderade talman! Lagpaketet innehåller flera ändringar, men jag vill speciellt lyfta fram de ändringar som berör miljöskyddslagen för sjöfart och att verkställa EU:s reviderade fartygsavfallsdirektiv.

Målet med propositionen och bakomliggande EU-direktiv är bra. Man strävar efter att undvika att avfall från fartyg hamnar i havet och därmed förebygga förorening och nedskräpning av haven samt skador som det medför för den marina miljön och hälsan. Hos oss här i Finland är det här ett lagförslag som beaktar Skärgårdshavets och skärgårdens känsliga natur. Enligt direktivet ska hamnar kunna ta emot den typ av avfall och den mängd avfall som uppstår i de fartyg som normalt besöker hamnarna. Vissa undantag föreslås till denna regel, där småskalighet är en. Tidigare har gränsen gått vid 50 båtplatser. Nu föreslås att småbåtshamnar med minst 25 båtplatser och vinterförvaringsplatser omfattas av bestämmelsen.

Fokus ligger alltså på den typ av avfall som genereras på fartygen. Det här är till en viss del också motiverat. Varför vinterförvaringsplatser är en avgörande faktor för bestämmelserna om sophantering kan däremot ifrågasättas. Vintertid brukar båtarna ligga under presenningar eller upplyfta på olika ställningar inne i båthallar, och det borde inte egentligen i det skedet ens produceras så mycket skräp. Att då företagen åläggs orimliga krav om sophantering för båtar som inte ens används under största delen av året måste ifrågasättas.

Vi är säkert alla överens om att marint skräp är ett problem och att åtgärder är nödvändiga för att förebygga nedskräpning. Med tillräckliga och lättillgängliga sophanteringar i hamnarna finns det större chans att skräpet hamnar där det ska i stället för i naturen.

Arvoisa puhemies! Olemme varmasti kaikki samaa mieltä siitä, että meren roskaantumisen on ongelmallista ja että toimenpiteet ovat välttämättömiä roskaantumisen estämiseksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2021 vp

Samalla on äärimmäisen tärkeää tarkistaa, että jätteiden vastaanottojärjestely on järkevä ja toimii tehokkaasti, kohtuullisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. On suuri ero suuresta matkustajalautasta ja pienestä perämoottoriveneestä syntyvän jätteen välillä. Yksi malli sopii kaikille -lähestymistapa ei yksinkertaisesti ole järkevä. Tätä huomioidaan lakiesityksessä sillä, että jätehuolto on järjestettävä samoin tavanomaisesti käyttäville aluksille.

Mutta erilaiset venesatamat palvelevat myös eri tarkoituksia. Kaikki venesatamat, joissa on yli 25 venepaikkaa, eivät näytä samalta, ja niitä käytetään eri tarkoituksiin. Olen iloinen siitä, että hallitus on tehnyt muutoksia tänään käsittelemäämme lakiehdotukseen verrattuna lausuntokierroksella esitettyyn ehdotukseen. Painopiste on ympäristötietoisuudessa, mutta samalla on tärkeää myös edistää yrittäjyyttä saaristossa. Saariston laiturit toimivat kuin kaupungin pysäköintipaikat: tietyissä laitureissa viivytään pieni hetki sillä aikaa, kun käydään tankkaamassa, kaupassa tai syömässä rantaravintolassa. Ei ole oikeudenmukaista asettaa saariston pienyrittäjille kohtuuttomia vaatimuksia, joita ei sovelleta muihin yrittäjiin. Siksi sataman vähäisyyden tulkinta ja poikkeukset ovat erittäin tärkeitä.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Werning.

17.09 Paula Werning sd: Arvoisa rouva puhemies! Nyt käsittelyssä olevan lain tarkoitus on laajentaa jätteiden vastaanottovelvoitetta huviveneiden osalta ja tuoda tarkennuksia kauppamerenkulkuun. Jätteiden vastaanottovelvoite ja käyttäjiltä perittävät kustannukset varmistavat, ettei synny taloudellista perustetta hävittää jätettä luontoon. Tämä sama periaatehan on käytössä myös esimerkiksi kiinteistöillä.

Meidän sukupolvemme tehtävä on suojella Itämerta ja myös pitää sisävedet puhtaina tuleville sukupolville. Esitetty sääntely vähentää Itämeren ja Suomen sisävesien roskaantumista sekä muovien ja ravinteiden päätymistä vesistöön. Itämeren suojeluun on sitouduttu hallitusohjelmassa, ja sisävedet ovat vähintään yhtä herkkiä roskaantumiselle ja muulle ympäristöä kuormittaville tekijöille, joten myös niiden suojeleminen on täysin perusteltua.

Esityksen tavoitteena on parantaa jätteiden vastaanottoa satamissa. Tätä tuskin kukaan haluaa vastustaa. Tällä esityksellä pantaisiin täytäntöön EU:n uudistettu alusjätedirektiivi, ja nämä ehdotettavat muutokset koskevat ennen kaikkea huvivenesatamia, kalastussatamia sekä yhteysalusten ja vesibussien käyttämiä satamia. Keskeinen muutos on, että alusten jätteiden vastaanottovelvoite laajenisi rannikolla ja sisävesillä 25—49-paikkaisille huvivenesatamille.

Tämä hallituksen esitys on erittäin kannatettava meidän sukupolvemme mutta ennen kaikkea tulevan sukupolven kannalta.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kettunen.

17.10 Tuomas Kettunen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tärkeä hallituksen esitys merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. Nyt lainsäädäntö tarkentaa satamien velvollisuuksia ja jätteidenkeräyksen säännöksiä. Tärkeä ja hyvä asia. Merien saastuminen on suuri maailmanlaajuinen ongelma, ja on yleisesti hyvä, että asiaan puututaan myös meillä Suomessa.

Puhemies! Muistutan vielä, että kalastaminen ja veneily ja muu vesillä liikkuminen on tärkeä osa suomalaista kulttuuria ja sen pitää olla mahdollista myös sitten jatkossakin, tuleville sukupolville. Meidän kannattaa nyt käyttää vesistöjämme niin, että myös tulevat su-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2021 vp

kupolvet pääsevät nauttimaan niistä täysipainoisesti. Se on kestävä kehitys. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan, jolle ympäristövaliokunnan on annettava lausunto.